

فقرزدایی در سیره اقتصادی حضرت علی(ع)

پژوهشگر تاریخ و سیره معصومین(ع) درباره فقرزدایی در منش اقتصادی حضرت علی(ع) گفت: سعی آن حضرت بر این بود که مشکل اقتصادی مردم به گونه‌ای آبرومند و از راه قانونی و مطلوب حل شود.

پژوهشگر تاریخ و سیره معصومین(ع) درباره فقرزدایی در منش اقتصادی حضرت علی(ع) گفت: سعی آن حضرت بر این بود که مشکل اقتصادی مردم به گونه‌ای آبرومند و از راه قانونی و مطلوب حل شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسین علی‌اکبری، پژوهشگر تاریخ و سیره معصومین(ع)، در گفت‌وگو با خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)، به بحث درباره فقرزدایی در سیره اقتصادی حضرت علی(ع) پرداخت و اظهار کرد: با توجه به اینکه حضرت علی(ع) مدت کوتاهی حاکمیت بر کشور اسلامی را عهده دار بودند، در دو بخش به مسئله اقتصاد و معیشت مردم توجه داشتند و این التفات را داشتند که مشکل اقتصادی مردم به گونه‌ای آبرومند و از راه قانونی و مطلوب و راهی که با عزت و کرامت مردم همراه باشد، حل شود.

تلاش امیرالمؤمنین(ع) برای تغییر ذهنیت مردم درباره فقر

وی ادامه داد: یکی از این بخش‌ها، این بود که برای رفع مشکلات اقتصادی مردم، کمک‌های نقدی و غیرنقدی فراوانی داشتند که این موضوع، اختصاصی به زمان حکومت ایشان نداشت و قبل از حکومت هم با توجه به درآمدهایی همانند کشاورزی که داشتند کمک‌های لازم به فقرا را انجام می‌دادند و به طور آشکار و گاهی مخفیانه کمک‌های خود را در اختیار فقرا قرار می‌دادند و حتی در آن موقعیت و با توجه به حمایت همه‌جانبه امام از قشر مستضعف جامعه، ذهنیتی منفی از ایشان در اذهان عمومی ایجاد شده بود که این ذهنیت را به طور عملی از بین بردند.

علی‌اکبری اظهار کرد: این وضعیت جنبه سیاسی داشت؛ چراکه دشمن قصد داشت مردم را از حاکمیت جدا کند، از این رو شایعه کردند که امیرالمؤمنین فقیر است. روزی ایشان از جایی گذر می‌کردند و لباس‌شان، لباس ژنده‌ای بود و گفتند ایشان توان رسیدگی به امور اقتصادی خود را ندارد؛ اما امیرالمؤمنین دستور دادند که مأموران جمع‌آوری اموال و محصولات، محصول را جمع‌آوری کنند و محصولی را که به عنوان حمایت از مستضعفین در اختیار فقرا قرار می‌دهند، به مردم نشان دهند تا این ذهنیت از میان برود.

توصیه به کارگزاران برای مشارکت در رفع فقر

این پژوهشگر سیره معصومین(ع) تأکید کرد: هنگامی که ایشان محصول و همچنین طلا و نقره را جمع‌آوری کردند مردم را فراخواندند که جلب توجه کنند و آن را به نمایش گذاشتند و اینجا بود که مردم تعجب کردند این ثروت در اختیار ایشان است و حتی طلحه و زبیر هم در میان مردم تبلیغ می‌کردند که امیدی به حضرت علی(ع) نداشته باشید و او زندگی مناسبی را برای شما فراهم نخواهد و اینجا بود که حضرت علی(ع)، طلحه و زبیر را فراخوانده و ثروتی که در اختیار داشت، به آنان نشان دادند تا ذهنیت آنان هم عوض شود.

وی افزود: علاوه بر حمایت‌های ایشان از مستمندان، از طرف دیگر هم، برای بهبود وضعیت اقتصادی و معیشتی مردم در سطح کشور، به مالک اشتر دستور دادند که اگر شما می‌خواهید کشور آباد شده و مردم به رفاه نسبی برسند، باید کاری کنید که محصول و درآمد اراضی خراج بیشتر شود، مردم را وارد عرصه تولید کرده و خود شما هم کمک کنید تا درآمد مردم بیشتر شود؛ در این صورت درآمد دولت از خراج هم بیشتر خواهد شد و دولت هم این درآمدها را در مواردی که موجب عمران و آبادانی و رفع فقر در کشور می‌شود به کار خواهد گرفت.

رفع فقر در جامعه از اصول مهم در حکومت اسلامی است

وی تأکید کرد: از توصیه امام علی(ع) به مالک ابن اشتر در زمینه تلاش برای رفع فقر اقتصادی از جامعه، چنین برداشت می‌شود که یکی از اصول مهم در حکومت اسلامی تلاش برای رفع فقر و نیازهای اقتصادی نیازمندان است که حاکم اسلامی باید در زمینه تحقق آن همه تلاش خود را بکار گیرد؛ چراکه وجود فقر و بی‌عدالتی در جامعه می‌تواند مشکلات فراوانی همانند فساد خلاق را

حجت الاسلام علی اکبری در پایان اظهار کرد: نکته دیگر در سیره اقتصادی حضرت علی(ع) این است که ایشان از بیت المال هم سهمی را به فقرا اختصاص داده بودند که همواره بین آنان تقسیم شود و جدای از فقرا، ایشان به دیگران و به افرادی که مثلاً مسافرتی داشتند و به دلایلی توشه راه آنان تمام شده بود یا دیه‌ای داشتند کمک می‌کردند؛ بنابراین ایشان به انحاء مختلف از نیازمندان حمایت کرده و از این طریق در راه فقرزدایی از جامعه تلاش می‌کردند.